

Hubert Willems

Hubert Willems, ook wel Bert genoemd, was een soldaat die vocht in de Eerste Wereldoorlog. Hij werd geboren in het Vlaams-Brabantse Pajottenland op 31 januari 1894. Hij studeerde aan het Klein Seminarie te Mechelen en daarna geneeskunde te Leuven. Hij was schrandere en ambitieus. In september 1914 besloot de twintigjarige geneeskundige om te vluchten naar het neutrale Nederland om zich als oorlogsvrijwilliger aan te geven bij het Belgisch leger. Het inruilen van zijn boeken voor het soldatenleven was voor Bert geen moeilijke keuze.

Zo werd hij in januari 1916 ingedeeld bij het 17de Linieregiment van de 2de Legerdivisie. Gedurende de oorlog werkte hij zich op tot sergeant-mitrailleur aan het IJzerfront.

Aan het front zocht Hubert Willems contact op met andere studenten. Zo werkte hij als medewerker samen met enkele studenten en talrijke flaminganten uit het leger aan "Ons Vaderland" dat voor het eerst verscheen op 17 september 1916. "Ons Vaderland" kreeg niet meteen de voorkeur van de Vlaamsgezinde militanten, maar was wel een grote concurrent van "De Belgische Standaard". Dit was omdat "De Belgische Standaard" veel op "Koning, staatsbestuur en erkentelijkheid" bouwde, terwijl "Ons Vaderland" zou zorgen voor een "vuriger woord". Hubert Willems kreeg als pseudoniem de naam "Payot der taalgrens" om zijn naam schuil te houden voor de Vlaamsgezinde militanten.

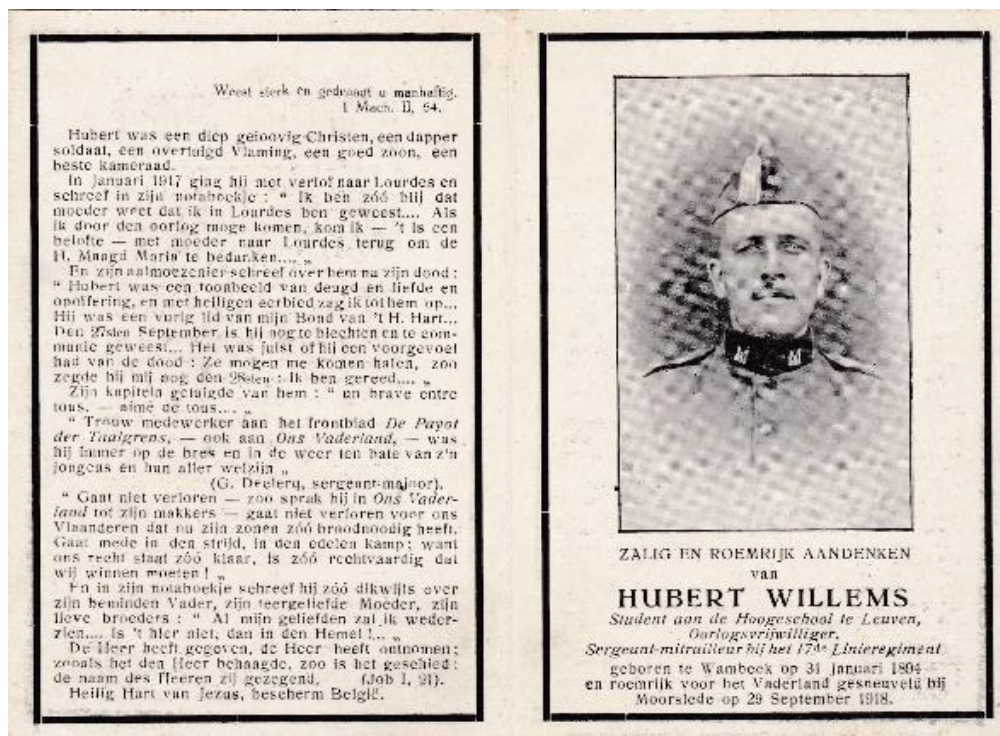
In de nacht van zaterdag 9 op zondag 10 februari 1918 streken onbekenden de letters AVV-VVK, de bekende leuze uit de Vlaamse Frontbeweging, op een veertigtal kruisjes van Heldenhulde in Oeren dicht met cement. Deze aanslag op de Vlaamse graven wekte grote verontwaardiging in de Vlaamsgezinde kringen. Hubert Willems kloeg deze heiligschennis aan in "Ons Vaderland", maar de censuur schrapte de eerste regel waarin stond dat de actie gebeurde in opdracht van een officier. Willems mocht wel schrijven dat de grafschending een "schending van ons volksrecht" was, het door God en de natuur gegeven recht om het wezen van een volk te ontwikkelen. Alles Voor Vlaanderen, Vlaanderen Voor Kristus (AVV-VVK) was "ons ideaal".

Op 28 februari 1918 besliste de Frontbeweging een massale actie te organiseren om haar macht te tonen. De volgende dag, omtrent 19 uur, kwamen 3800 soldaten uit alle divisies, behalve de eerste, op verschillende plaatsen op straat om te betogen. Bert nam het voortouw in de betoging voor het groot hoofdkwartier te Wulpen. Toen de officieren uit hun kantoor kwamen kregen de soldaten van Bert Willems de opdracht Vlaamse strijdliederen te zingen. Bert sprak 's avonds de mannen van zijn regiment toe. Ze moesten goede soldaten zijn, maar op het beslissende ogenblik gold de regel "Alles voor het recht van het volk".

De geallieerden startten een offensief op 28 september tussen de Blankaart in Woumen en Ieper. De avond voor het offensief ging Hubert Willems biechten en schreef aan zijn vriend Staf De Clercq: "Maak van ons Pajottenland een schone Vlaamse streek.". De tweede dag van het offensief zag men Roeselaere in de verte. Willems zei: "Konden we Rodenbach er terug opzetten!".

Hubert Willems sneuvelde te Moorslede op 29 september 1918 op 24-jarige leeftijd. Bij het verplaatsen van een zwaar machinegeweer naar een verder gelegen post werd Willems door een kogel in het hoofd getroffen. Zijn teksten en bijdragen in zoveel frontblaadjes verklaarden, in eenvoudige taal, het verhaal van de rechtlozen, de opstand van de velen en de noodzaak van de eendracht.

Vale plekken in het drukwerk getuigden altijd weer van de dictatuur van de militaire censuur. Hij was een IJzersymbool en werd bijgezet in de crypte onder de IJzertoren in augustus 1932. Hij schreef "Vlaanderens heil vergt bloedige offers: als de redding zo moet komen, gaarne neem ik dat aan". Hij was een symbool voor allen die zich inzetten voor de lijdende en zieke mens.

Bronnen

Daniël VANACKER, *De Frontbeweging. De Vlaamse strijd aan de IJzer*, De Klaproos, Koksijde, 2000/2014.

Frits DEWITTE, *Hubert Willems*, in: *De Zonneblusser. Tijdschrift van de Kring voor Heemkunde Edegem*, jg. 2013, nr. 4, p. 117.

ADV.N, Antwerpen / IJzerbedevaartarchief

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Frontbeweging>

https://af.wikipedia.org/wiki/Die_Vaderland

<http://www.wo1.be/nl/personen/willems-hubert>

<http://www.heemkringokegem.be/Bidprentjes//W-X-Y-Z/slides/Willems%20Hubert.html>